

መጽናዕቲዊ - ጽማቕቶ ብ GWLIP ተመክሮታት ወሊድ ናይ ሓደሽቲ መጻኣቲ

ግንቦት, 2023

ሓፈሻዊ ትሕዝቶ

ኣብ እዋን ክንክን ሕርሲ ኣወንታዊ ናይ ሕርሲ ተመክሮ ክትረክብ ካብ ዝሕግዙ ነጥብታት፡ እምነት ክሕድራ ምግባር፣ ርእሰ-ምትእምማን ብምፍጣር፣ ክብረት ምርኣይ፣ ምርጫታትን ምክባርን ርህህን ኣብ ደቂ ኣንስትዮ ዘተኩረን ክንክን ብምግባር ። “ብባህላዊ ክንክን” ውልቀሰባት ብሰንኪ ውርሻኦም፡ ጾታዊ ዝንባላኦም፡ ማሕበረ-ቁጠባዊ ኩነታቶም፡ ብሄሮምን ባህላዊ ድሕረ ባይታኦምን ዘለዎም ፍልልይ ዝፍጠር ክንክን’ዩ። ዕላማ ናይዚ መጽናዕቲ (ተመኩሮታት ሓደስቲ መጻኣቲ) ንናይ ሓደስቲ መጻኣቲ ደቂ ኣንስትዮ ተመኩሮ ወሊድን ጽልዎታትን ምሕዋስ ወሊድ ኣብ ጻልፍን ዌሊንግተን ካውንቲን ዝግለጹ እዩ። እዚ መጽናዕቲ ኣብ ናኣሽቲ ጉጅለ ተሳተፍቲ ጥራይ ዝተሓጸረ እዩ ነይሩ፣ ንኹሉ ሓደስቲ መጻኣቲን ሰብ ሞያ ኣገልግሎት ወሊድን ኣብ ጻልፍን ዌሊንግተን ካውንቲን ዝውክሉ ኣይኮኑን።

ዲሞግራፊክስ

ኣብ 2021፡ 23.8% ካብ ህዝቢ ጻልፍ (33,780 ካብ 141,840 ሰባት) ፡ ኣብ ወጻኢ ሃገራት ዝተወልዱ ስደተኛታት እዮም። ኣብ ጻልፍ ካብ ዝነገሩ ናይ ቀረባ እዋን ስደተኛታት እተን ቀዳሞት ሰለስተ ትውልዲ ቦታታት ህንዲ፡ ኤርትራን ፊሊፒንስን እዮን።

11.4% ካብ ህዝቢ ዌሊንግተን ካውንቲ፡ (10,989 ካብ 96,245 ሰባት) ፡ ኣብ ወጻኢ ሃገራት ዝተወልዱ ስደተኛታት እዮም። ኣብ ቀረባ እዋን ካብ ዝመጹ ስደተኛታት እተን ቀዳሞት ሰለስተ ትውልዲ ቦታታት ህንዲ፡ ሮማንያን ፊሊፒንስን እዮን።

ካብ 2017 - 2021 ካብ ዝተወልዱ ህጻናት ብመሰረት ስታቲስቲክስ ካናዳ ክምዘርእዮ 31% ክሰብ 33% ኣዴታቶም ካብ ካናዳ ወጻኢ ዝተወልዱ ኢዮን። ኣብ መብዛኢትኦን ኣውራጃታት ውልደት ስደተኛታት ልዕሊ 20% ባዲሑ።

ቀንዲ ርክባታት

ብደረጃ ውዳባን ውልቀሰብን ዝተኸደዱ ዓይነታዊ ቃለ መሕትት፤

- 88% ካብ ተሳተፍቲ መባእታዊ ክንክን ሓኪም ነይሮዎም፣ ዎክ-ኢን ክሊኒካት ሪፈራልን ኣብ ሓፈሻዊ ሆስፒታል ጻልፍ ቆጶራን ምውሳድን ዋላ ነቶም መባእታዊ ክንክን ሓኪም ዘይብሎም ይከኣል ነይሩ።

- 77% ካብ ተሳተፍቲ ብመንገዲ ማሕበረሰባዊ ማእከል ወይ ክሊኒካም ኣቢሎም ቅድሚ ሕርስን ድሕሪ ሕርስን ዝወሃብ ትምህርቲ፡ ገሊኦም ድማ ብመሕረስቲኦም ኣቢሎም ሓደ ብሓደ ክረኽቡዎ ዝኸእሉ እዮም።

-ኣባላት ስድራቤት ተሳታፊ ናብ ቆጶራታት ይወስድዎም ወይ’ውን ህጹጽ ኣገልግሎታት 911 ይጥቀሙ። 24% ን ህዝቢ ዝቐርብ ኣገልግሎት ክንክን ህጻናት ዝጥቀሙ ነይሮም።

-53% ካብ ተሳተፍቲ ኣብ እዋን ሕርሲ ኣገልግሎት ትርጉም ክረኽቡ እንከለዉ፡ 35% ድማ ብዛዕባ’ዚ ኣገልግሎታት’ዚ ዘይፈልጡን ኣብ ክንድኡ ኣዕሩኽቶም ዝጥቀሙን ወይ’ውን ደገፍ ቋንቋ ምሕታት ዝተሰከፉ’ዮም። ወሃብቲ ኣገልግሎት መብዛኢትኡ ግዜ ትርጎምቲ ይጥቀሙ፣ ሓደ ንሓደ ወይ ብተሌፎን ምስ ተርጎምቲ ISGW፣ ከም ምርጫ ዓሚል ከምኡውን ሓደ ሓደ ግዜ ካብ ሰራሕተኛታቶም ተርጎምቲ ኣለዎም። ንጠለባት ናይቲ ዲሞግራፊ ንምምላእ ብልዕሊ 10 ቋንቋታት ዝተተርጎሙ ሰነዳት ኣብ ናቶም መርበብ ሓበሬታ ይጥቀሙ። ይኹን እምበር ሓደስቲ መጻኣቲ ደቂ ኣንስትዮ

ብቋንቋኑን መባእታዊ ወሃቢ ክንክን ክደልዶ ይረኣዮ ውጽኢቱ ድማ ብተሓት ኣገልግሎት ናይ 1 ወይ 2 ቋንቋኑን ዝዛረቦ ክደልዶ እዚ ድማ ንምርከብ ኣጸጋሚ እዩ።

-77% ካብ ተሳተፍቲ ድሕሪ ሕርሲ ንዝፍጠር ጭንቀት ዝሕገዝሉ ኣፍልጦ ተዋሂብዎም ኣይፈልጡን ወይ ነዘም ኣገልግሎታት ብኸመይ ከም ዝረኽቡዎም ፈጻሞም ኣይፈልጡን። 1 ወይ 2 ነዚ ብርግጽ ከም ዘጋጠሞም ወይ ዘጋጠሞ ሰብ ከም ዝፈልጡ ግን ከኣ ብዛዕባ እዚ ንመን ከም ዝሕብሩ ዘይፈልጡ ጠቐሶም።

ብሓፈሻ ተሳተፍቲ ኣወንታዊ ተመኩሮ ወሊድ ዝነበሮምን ብመሕረስቲኦም፣ ኣብ ሆስፒታልን ማሕበረሰባዊ ማእኸሎምን ዝወሃብ ኣገልግሎት ፈትዮም እዮም። ኣሉታዊ ተመኩሮታት ብ ፍልልይ ባህላዊ ስርዓትን ዕንቅፋታት ቋንቋን ዝተኣሳሰሩ/ዮም።

ሓደስቲ መጻእቲ ብተሓት ዕንቅፋታት የጋጥሞም፣ ጸገማት ኣፍልጦ ብዛዕባ ስርዓተ ክንክን ጥዕና ካናዳ፣ ተነጽሎን ውልቃዊ ፋይናንሳዊ ሕጽረታትን ዘኣመሰሉ ጸገማት የጋጥሞም። ብተወሳኺ ዝሓሸ ክንክን ወሊድ ንኸይወሃብ ዝዕንቅፍ ነገራት ንቕሓት ዘይምህላው ብዛዕባ ኣገልግሎት ወሊድ፣ ስእነት ደገፍ ቋንቋ፣ ባህላዊ ንቕሓት በዓል ሞያታት፣ ተጠቀምቲ ኣገልግሎት ቅድመ- ወሊድ ክንክን፣ ውሱን ሰዓታት ስራሕ፣ ስእነት ኣቅርቦ ናይ ኣብ ገጠር ዝርከብ ኣገልግሎትን ሕጽረት ምወላን ምኽኒ ተገሊጹ።

ኣብነታት ብሉጻት ልምድታት ናይ ማእኸል ጥዕና ማሕበረሰብ ጻልፍ ንኹሉ ዝሓቁፍ መደባት፣ ቅድሚን ድሕሪን ሕርሲ ኮርሳት ዝህብ ፕሮግራም ተበጻሕነት መሕረሲትን ንነፍሰጸራት ወለዲ፣ ብሺታሚናት፣ መግብን ኣመጋግባን ዝድግፉ መደባትን ህዝባዊ ጥዕና ነርስታትን ይርከብዎም።

ለበዋታት

ን ባህላዊ ክንክን ዝምጥን ብብተሕ ቋንቋታት ዝዛረቡ ወሃብቲ ክንክን ብንጥፈት ብምቕጻር ምስ ዝያዳ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ንጠለባት ዝተፈላለዩ ዲሞክራሲ ዘማልኡ።

ትርጉም ቋንቋን ትርጉም ሰነዳትን ብፍላይ ኣብ እዋን ሕርስን ኣብ ቆጻራታት ክኣላታትን ኣብ ወሳኒ ነጥብታት ንዘጋጥም ናይ ቋንቋ ዕንቅፋታት ከጉድል እዩ።

ደገፍ ኣእምራዊ ጥዕና ብፍላይ ብኸልኦት ቋንቋታትን ብትሑት ወይ ብዘይ ዋጋን ተበጻሕነት ንምዕባይ ክሰፍሕ ኣለዎ። እዚ ድማ ኣብ ውሽጢ ማሕበረሰብ ን ዝፍጠር ጸላመ ንምንካይ ብዛዕባ ድሕሪ ሕርሲ ዝመጽእ ጭንቀት ንቕሓት ንምዕባይ ዝግበር ጎስጓሳትን ንማሕበረሰባዊ ደገፍ ምቕምን ከጠቓልል ይግባእ።

መዛኑ ዝድግፉ ጉጅለታት ሓደስቲ መጻእቲ ደቂ ኣንስትዮ ምስ ካልኦት ደቂ ኣንስትዮ ብምትእስሳር ተነጽሎ ንምውጋድ ይሕግዙ፣ ምስ ተነጽሎ ዝተኣሳሰሩ ጉዳያት ጥዕና ኣእምሮ ብምንካይን ሓበሬታ ብምቅይደር ብምድንፋዕን እዮም።

ኮሚኒይቲ ኣዉት ሪቶ ኣብቲ ማሕበረሰብ ዝርከቦ ደቂ ኣንስትዮ ብዛዕባ ጥዕና ውላደን፣ ከምኡ'ውን ብዛዕባ ገዛእ ርእሶን ጠቓሚ ሓበሬታ ንኸረኽቦ ይሕግዙ። ኣብዚ ቦታ ዝርከቡ በዓል ሞያታት እውን ኣብ ውልቃዊ ድሌታት ዝተመርኮሰ ኣገልግሎት ወሊድ ሪፈራላትን ደገፋትን ክህቡ ይኸእሉ እዮም።

ሓበሬታ ኣብ ብተሕ ቦታታት ምዝርጋሕ ኣብ ከም ቤተ-መጻእቲ፣ ኣብ ኣገልግሎት ስደተኛታት ዝህቡ ቦታታት፣ ሓደስቲ መጻእቲ ንሓበሬታ ንምርክብ ዝኸድሉ ቦታታት ከምኡ'ውን ኣብ ፋሚልይ ዶክተር፣ ዎክ-ኢን ክሊኒካትን ሆስፒታላትን ።

ንባህላዊ ንቕሓት ዝዕለመ ስልጠና ንሰብ ሞያታት፣ ዝሓሸ ባህላዊ ንቕሓት ኣብ ድሌታት ዝተፈላለዩ ዓማዊል ጉጅለታት ክህልዎም ብምግባርን ኣብ ጥዕና-ሞያዊ ዝምድናታት ርህራሄ፣ ርህራሄን ሓልዮትን ምግላጽ።

መደባት ምወላ፣ ንድሌታት ናይቶም እናወሰኽ ዝኸይድ ዘሎ ብዝሒ ስደተኛታትን ብመንጽር ተወሰኽቲ ሰራሕተኛታትን ስልጠናኦምን ከምኡ'ውን ንተሰተፍቲ መደብ ብግቡእ ንምድጋፍ ዝሕግዝ ምንጫ'ዩ።

መደምደምታ

ኣብዚ ቀረብ እዋን ምስ ምወሰኽ ሓደሽቲ ነበርቲ ስደተኛታት ኣብ ጻልፍ ን ዌሊንግተን ካውንቲን ንኹለን ፍትሓውን ተበጻሒን ክንክን ጥዕና ኣብ ምሃብ፣ ኣድላይነት ባህሊ ብዝምጥን ክንክን ወሊድ ንሓደስቲ ደቂ ኣንስትዮ ኣገዳሲ ኮይኑ ይርከብ። ሓደስቲ መጻእቲ ደቂ ኣንስትዮ፣ ቋንቋ፣ መጓዓዝያ፣ ማሕበራውን ፋይናንሳውን ባህሪ ሓዊሱ ዝተፈላለዩ ዕንቅፋታት ከጋጥሙን ይኸእል እዩ። ማእከል ደቂ ኣንስትዮ ምፍጣር ንእምነት፣ ርእሰ-ምሕደራ፣ ክብሪ፣ ስምዒታት፣ ምርጫታት፣ ምርጫታትን ደቂ ኣንስትዮ ዘኸብርን ውጽኢቱ ድማ ኣብ ሓደስቲ መጻእቲ ደቂ ኣንስትዮ ኣወንታዊ ተመኩሮ ወሊድ ብግዲኡ ኣወንታዊ ውጽኢት ወሊድ ዘፍሪን፣ ማሕበራዊ መርገጺ እዘን ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ግምት ምእታው፣ ባህላዊ ፍልጠትን እምነታትን፣ ከምኡ'ውን ባህላዊ ልምድታት ኣብ ክንክን ጥዕና ወሊድ ኣገዳሲ'ዩ።

Funded by: Immigration, Refugees and Citizenship Canada
Financé par : Immigration, Réfugiés et Citoyenneté Canada